

L'hivern a la

La façana marítima de les comarques de l'Empordà i la Selva és una costa extremadament articulada, de relleu accidentat, per un seguit de sistemes muntanyencs que cauen abruptament sobre el mar formant penya-segats rocosos, d'aspecte auster i salvatge, i cales i platges amagades als sortints. Alguns sectors, com el Golf de Roses, tenen extenses platges de sorra que trenquen aquesta unitat i afegeixen diversitat al paisatge.

Una costa encisadora i unes poblacions de gran atractiu turístic, tant pel seu cosmopolitisme com pel seu sabor mariner. Tot això sedueix a l'estiu, però també a l'hivern, quan els dies són suaus i clars i les temperatures agradables; a més, la quietud i la tranquil·litat de la mar d'hivern permeten la pràctica d'esports com ara la navegació a vela, el submarinisme, la pesca...; i no sols hi ha la mar: els pobles de la Costa Brava ofereixen un ampli ventall de possibilitats per a fer passejades, *footing*, tennis, golf, equitació... Amb una oferta lúdica molt diversa, que va dels camps de golf moderns, com els de la Platja d'Aro, de Girona o de Pals, als elegants casinos de Lloret i de Peralada.

A més de l'oci i l'esport, les poblacions de la Selva i l'Empordà tenen una gran riquesa monumental: vestigis prehistòrics, restes de les civilitzacions grega i romana, mostres de l'arquitectura medieval, algunes obres interessants del Modernisme, i sobretot, la ruta del romànic, una autèntica joia.

Una altra opció, si realment el que cerquem és la pau i la tranquil·litat, són els balnearis. A la Costa Brava n'hi ha tres, dels dotze del Principat: dos a Caldes de Malavella, lloc d'antigues termes romanes, i un a Santa Coloma de Farners; tots instal·lats en edificis típics de l'eclecticisme acadèmic del segle XIX i començament del XX.

L'accés a la Costa Brava és molt senzill des de qualsevol punt del país, a través de l'autopista A-7 o de la N-II. Un cop escollida la sortida, l'elecció lliure del visitant el menarà per tot un seguit de carreteres comarcals en molt bon estat i voltades de pinedes, amb una esplèndida vista a mar tot al llarg del recorregut, de Blanes a Portbou.

Blanes, porta d'entrada. La Costa Brava no podia trobar un portal més bell que el que li ofereixen els vestigis històrics de Blanes i les més de tres mil espècies florals que hom pot admirar al Jardí Botànic "Mar i Murtra". Més al nord, entre platges i cales, hi ha Lloret de Mar, població cosmopolita, amb un important casino; és la màxima concentració hotelera del país,

Sol, platges i un clima agradable fan de la Costa Brava l'opció de molts turistes. Però a l'hivern, també hi ha una oferta de lleure, àmplia i seductora.

amb un passeig marítim que convida a la plenitud del descans.

Des de Lloret de Mar, per un camí de penya-segats, es va a Tossa de Mar, amb el recinte emmurallat i les torres medievals arran de mar, un dels perfils més característics de la Costa. La població de Tossa de Mar, juntament amb Cadaqués, és reconeguda com a bressol d'aquesta zona turística. Mar, terra i cultura foren els atractius que determinaren l'arribada dels primers turistes que li havien de donar fama universal. Des de Tossa de Mar, seguint un litoral que va dibuixant cales i construint miradors, s'arriba a Sant Feliu de Guíxols, ciutat marinera i comercial, que té un important port per a l'esbarjo, l'esport i les excursions marítimes. El passeig és exponet de

J. M. CAPELLA

La vela forma part del paisatge de la Costa Brava. S'hi poden practicar tots els esports nàutics.

Costa Brava

la pau que el mar pot transmetre als visitants.

Deixant Sant Feliu de Guíxols el litoral sembla confondre's amb la placidesa de les formes i els volums de l'arquitectura mediterrània. S'Agaró és un dels punts estel·lars d'aquesta civilització. Construït a la mida de les persones, és un dels llocs d'assegurat retorn per als qui l'han visitada en alguna ocasió.

Seguint la carretera cap al nord, arribem a la Platja d'Aro i Palamós, que han esdevingut poblacions que complementen la bellesa i l'extensió de les seves platges amb una vida cosmopolita de comerç, grans hotels, restaurants, sales de festa i discoteques, bars i terrasses, tot arrenjerat i presidit per la mar. El visitant hi trobarà llibertat de costums i d'horaris, i possibilitat de convivència i d'amistat.

Canigó. L'Empordà encisa per la seva bellesa.

J. M. CAPELLA

Dalí (a l'esquerra, el Museu de Figueres) es deixà endur per la tramuntana. Els camps de golf (dreta) de la Costa Brava són de prestigi.

Grans escriptors catalans, com Josep Pla o Josep M. de Sagarra, s'han sentit atrets per la mar. Especialment per la costa que va de Blanes a Portbou.

L'alè mariner de Palafrugell. Sortint de Palamós per la carretera comarcal 255, passa des les cales de la Fosca i del Castell, després de la punta de Cap Roig, i situades entorn de l'activa vila de Palafrugell, hi ha Calella de Palafrugell, Llafranc i Tamariu, petits nuclis que mantenen l'encant de la vida i l'arquitectura marinera. Palafrugell és justament la vila mare de totes aquestes expansions costaneres, però no per això deixa de tenir un encant especial, del qual cremat i cantades d'havaneres només en són una part. Del primer d'octubre al darrer de juny, Palafrugell acull un seguit d'activitats: sortides a tota vela amb un veler de 35 peus; Ruta Josep Pla, itinerari a peu o en cotxe per tot un seguit d'indrets del municipi vinculats a l'escriptor; Garoinada 1994, la festa gastronòmica de Palafrugell; excursions a peu, amb bicicleta o a cavall; i submarinisme per a aprendre'n i perfeccionar-s'hi, entre altres.

Una mica més al nord, prop de la històrica població de Begur, hi ha un teixit de platges, on el mar sembla, encara, més blau: Aigua Blava, Fornells, sa Tuna, Aiguafreda i sa Riera. Són indrets per a les petites embarcacions, els jocs de mar i la pesca.

Passades les grans platges de Pals, davant les illes Medes, trobem l'Estartit i, més enllà, l'Escala. Arribem aquí a un punt d'inflexió turístic: les ruïnes d'Empúries. Aquestes restes magníficament conservades permeten de reviure la cultura dels primers grecs que arribaren en aquestes costes. A l'interior de la zona d'Empúries, i entre la desembocadura del riu Muga i la del Fluvià, el visitant pot deixar-se endur pels misteris de la natura als Aiguamolls de l'Empordà, al municipi de Castell d'Empúries, i a la badia de Roses, llocs privilegiats per a l'observació d'una flora i d'una fauna extremadament diverses.

Roses, una badia de somni. En aquesta zona septentrional de la Costa Brava, a l'Alt Empordà, marcant el límit entre la fi de la gran platja del golf i el principi de la costa rocallosa, hi ha la vila de Roses. La seva orientació cap a ponent és ideal per a poder admirar cada capvespre postes de sol espectaculars. Protegida al nord pels estreps del Cap de Creus, el litoral ofereix una successió de petites i tranquil·les cales d'aigües netes i transparents, entre penya-segats tan desafiadors com bells. Al sud de la vila s'obre l'esplèndida badia que ha estat des de la més remota antiguitat un excel·lent port natural i que actualment és una de les platges més boniques del món. Les estacions de ferrocarril de Figueres i de Vilajuïga, a 17 i 12 quilòme-

tres, respectivament, i les línies regulars d'autobusos que l'enllacen directament amb Figueres, Cadaqués i Barcelona, fan de Roses una vila molt ben comunicada.

El pujol de Puig-rom, el Castell de la Trinitat i el far vetllen aquesta vila, que s'enfila per la muntanya i s'escampa pel litoral. A trenc de dia, la flota pesquera més important de la Costa Brava es fa a mar, i torna a la badia al capvespre, carregada de peix que va a parar a la subhasta, enmig de la cridòria de compradors i venedors i la sentor del salobre.

J. M. CAPELLA

Però Roses, a més del seu encant mariner, és un lloc idoni per a la pràctica de molts i variats esports. Una mar plana i lluminosa, vents perfectes per a navegar i un fons submarí extraordinàriament ric en flora i fauna, constitueixen el paradís somniat de l'afecionat a la mar. Però hi ha molt més. Roses ofereix instal·lacions i mitjans per a practicar molts altres esports: paracaigudisme, equitació, tennis, golf, minigolf, ciclisme, botxes, karting, vols amb ultralleugers, excursionisme...

Però, si per una cosa és molt famosa la vila de Roses, és pel seu Carnestoltes genuí. A final de febrer i principi de març, Roses acull la festa; carrosses i disfresses omplen els carrers d'alegria i de colors, i l'esperit de comunitat i d'hospitalitat llegendari dels rosencs aflora per tots els racons de la vila.

La Costa de Dalí. El monestir de Sant Pere de Rodes, enlairat sobre mar, constitueix un mirador excepcional de la Badia de Roses i la sortida de la Costa Brava cap a la Catalunya Nord, amb Roses, Cadaqués, Cap de Creus i el Port de la Selva. Cadaqués, escollit per artistes d'avantguarda mundial, ha estat i és un indret privilegiat de la Mediterrània. El seu port natural i el seu conjunt urbà conserven tot l'encant dels llocs de pescadors; i els artistes i creadors que el visiten i poblen li donen un in-

confusible ambient bohemí i cosmopolita. La cala de Port Lligat, veïna de Cadaqués, fou escollida per Dalí i Gala com a lloc de residència.

Avui, Figueres aplega l'obra d'aquest insigne pintor surrealista. El Museu Dalí, situat en el singular edifici del Teatre Municipal, reuneix, en una ambientació dirigida per l'artista mateix, obres i objectes relacionats amb el món oníric de Dalí. En el museu hi ha, juntament amb les del pintor nascut a Figueres, obres originals d'altres artistes pertanyents a la col·lecció personal de Dalí.

Des de Cadaqués, i tombant pel Cap de Creus, on mar i roques semblen sorgir d'un mateix element, s'arriba a les petites poblacions marineres del Port de la Selva, Llançà, Colera, Portbou, abans d'arribar, finalment als pobles costaners del Vallespir i del Rosselló.

Bon ambient i bona cuina. Parlant del lleure a la Costa Brava i a la seva cultura popular, no hem d'oblidar que, la festa principal, sempre la trobarem al carrer: les terrasses dels bars, la varietat de passejaires, els aparadors de les botigues, l'amistat improvisada i la salutació amistosa. Les moltes atraccions i diversions infantils, l'entorn natural, asseguren el goig i la il·lusió de la quitxalla. Tot aquest conjunt variat se sustenta, de cara al visitant, en una completa oferta d'allotjament i d'establiments comercials d'alta qualitat i per a totes les butxaques.

Àmpliament reconeguda és la tradició culinària dels fogons de la Costa Brava, amb uns plats típics extraordinaris. La gastronomia catalana té en aquestes comarques de la Costa Brava uns dels seus plats més preats: el xai de llet, la çaça grossa, els ànecs i oques de l'Alt Empordà; les garines o eriçons, els fideus de mar o anèmones, els llongos o esparidenyes, les gambes i escamarlans, les sípies i calamars, fan costat a tota mena d'aviram, çaça de ploma, peixopalo, tripes de bacallà o cargols del Baix Empordà; i els plats de la cuina internacional de la Selva, amb el pollastre amb llagosta, el rostit d'ànec, conill i pollastre, els platillos de menuts, l'oca amb naps o peres, o els arrossos succulents. Tot plegat regat amb vins de l'Empordà amb denominació d'origen i magnífics caves, acreditats per tot el país.

Oriol Cortacans

